

Elevhæfte - Seksualmoral, ligestilling og kvindesyn nationalt og globalt

Modul 1: Sædelighedsfejden - kvindesyn og seksualmoral i Danmark

Arbejdsspørgsmål

Kilde 1 "Nutidens sædelige Lighedskrav" (Elisabeth Grundtvig):

<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/elisabeth-grundtvig-nutidens-saedelige-lighedskrav-1887/>

- Hvad starter Elisabeth Grundtvig med artiklen?
- Hvad menes der med Elisabeth Grundtvigs "et sædeligt lighedskrav"
- Hvordan er kilden opbygget / hvordan argumenteres?
- Analyser følgende tekstuddrag: "Ja, her er Svaret forskjelligt, her staar baade i Danmark, Norge og Sverige Mand mod Mand og Parti mod Parti, og nu er Striden saa stærk og Sindene saa opfyldte af den, at det er paa Tiden for os Kvinder at prøve os selv og finde ud, hvad det er, vi trænger til, og hvad det er, vi vil, og tale ud og sige det. Selv om det er pinligt for os at tale, saa er det dog endnu pinligere at tie stille og lade Mændene alene - eller saa godt som alene - forhandle om vor Natur og vore Drifter og vore Længsler. Har vi end ingen Stemme, naar det gjælder vor Bys Anliggender eller Styrelsen af vort Land^[3], saa har vi dog baade Stemme og Myndighed, naar der er Tale om at fastslaa en ny Opfattelse af vort Væsen og dets inderste Trang og ny Former for vor Livsførelse. Og lad os bruge den Stemme og den Magt, vi har. Lad os sige: Det er sandt, og det er Løgn, det vil vi, og det vil vi ikke; det er for os Lykke og det Ulykke."
- Diskuter om der stadigvæk i dag findes en ide om en særlig natur for mænd og kvinder?

Kilde 2 "Engle", Georg Brandes' svar til Elisabeth Grundtvig (1), juli 1887

<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/engle-georg-brandes-svar-til-elisabeth-grundtvig-juli-1887/>

- Hvad er forskellen på Kulturkvinderne og Kulturmændene?
- Redegør for Englenes egenskaber ifølge Brandes?
- Hvordan er kilden opbygget / hvordan argumenteres?
- Analyser følgende tekstuddrag: *"Man skønner straks, at der her er set paa Kønsforskellen med et hartad[6] overmenneskeligt Blik. Overfor det, som her er dunkelt, maa det gælde, at Englenes Tanker er ikke vore Tanker. Men man tror at skimte noget. Og naar det hedder, at Manden har sin Styrke i fysisk Kønsdrift (hvad er fysisk Kønsdrift?), saa maa man ikke indvende, at det er en trist Monsieur, som har sin Styrke i den. Det Hele er, naar det opfattes med Velvilje, klart: Manden er udaddragende, Kvinden indaddragende, Mandens Kønsdrift sanselig, Kvindens sjælelig. Forstaa det, hvo som kan. Men symmetrisk og stilfuldt er det."*
- Hvorfor blander Georg Brandes sig i debatten?
- Hvorfor underskriver Brandes sig i andet navn og hvad betyder det for kildens troværdighed?

Kilde 3 "Det ottende Bud". Georg Brandes' svar til Elisabeth Grundtvig (2), juli 1887:

- Hvem kaldte man for fruentimmere?
- hvad er kønsdrift?
- Hvordan er kilden opbygget / hvordan argumenteres?
- analyser dette tekstuddrag - *"Driftlivet er og bliver Jordbunden for Fantasiens og Skønhedens Blomst, ikke mindre end for giftige og stinkende Vækster. Købes aandelige Fortrin stundom for dyrt med et Offer af Renhed og Uskyld, saa kan den virkelige Renhed ikke*

mindre end den blot tilsyneladende ogsaa købes for dyrt, naar den medfører tærende Savn og al Goldhedens og de kvalte Længslers Indskrænkethed."

- Diskuter følgende udsagn fra Georg Brandes: "Om denne Lighed hedder det derpaa til Læserens Forundring, at den kan naaes ad to Veje: "Kvinderne kan blive som Mænd, og Mændene kan blive som Kvinder."
- diskuter hvorvidt man kan se tidsånden i denne artikel - udover det sproglige, hvordan kan man så se at den er skrevet i 1887 og ikke i 2021?

Kilde 4 "En sidste Udluftning", Georg Brandes' svar til Elisabeth

Grundtvig (3), juli 1887

- Hvordan vil tilstanden blive ifølge Brandes hvis man fulgte Fristerens ønsker?
- Hvordan beskriver Brandes samfundet?
- Hvordan er kilden opbygget / hvordan argumenteres?
- analyser hvorfor Brandes inddrager andre nordiske lande? Hvordan virker det?
- diskuter de nordiske landes syn (i teksten) på seksualmoral?
- diskuter hvorvidt Brandes holdninger ville blive opfattet som gammeldags i dag?

Modul 2: Kvindesyn og seksualmoral i Danmark 2

Arbejdsspørgsmål til Sophus Engelsted kilden:

- Hvem var Sophus Engelsted? Hvorfor var han vigtig?
- Hvilken position grundlagde Sophus Engelsted? Hvad mente denne position?
- Hvad mente abolitionisterne om sexarbejde?
- Analyser Sophus Engelsteds syn på kvinder og mænd ift sexarbejde
- Analyser følgende tekstuddrag: *“Men til en saadan Forandring er der endnu ingen Udsigt; foreløbig, indtil Opdragelsen er kommet i et bedre Spor og indtil Frugterne deraf ere blevne kjendelige i det sociale Liv, maae vi tage Forholdene saaledes som de foreligge; uagtet vi maae erkjende, at det i mange Tilfælde er Mændene, der er det egentlige Ophav til Prostitutionen og dens uundgaaelige Følger, og at det i alle Tilfælde er dem, der holde den vedlige, fordi de ikke ansee det for en Skam at optræde som Kjøbere af hvad, der aldrig burde være Gjenstand for Salg, og at det ikke mindre er dem, end Fruentimmerne, som bidrage til at udbrede en af dens værste materielle Følger: de veneriske Sygdomme, nødes vi dog til - naar Resultatet af Undersøgelserne skal være direkte praktiske Foranstaltninger - for Øieblikket saagodtsom at see bort fra Mændenes Virksomhed, og næsten udelukkende at henvende vor Opmærksomhed paa Fruentimmerne, fordi de ere de eneste, som under vore nuværende Samfundsforhold kunne underkastes nogen Kontrol.”*
- Diskuter følgende tekstuddrag - hvad er det centrale i denne udtalelse? bruger han positivt eller negativt ladede ord eller stærke/svage ord?: *“Ved en alvorlig Undersøgelse af Aarsagerne til Prostitutionen og den dermed uundgaaelig følgende Udbredelse af veneriske Sygdomme, maa man vistnok komme til det Resultat, at det er med stor Uret, at man isærdeleshed og saagodtsom udelukkende pleier at ansee Kvinden for den skyldige (11), og betragter Mandens Virksomhed ved denne Handling som Noget,*

der følger med og under alle Omstændigheder ikke har stor Betydning. Denne Opfattelse er ensidig og uretfærdig.”

- Ville Sophus Engelsteds holdninger kunne accepteres i dag?

Modul 3: Kvindesyn i Etiopien

Etiopien:

- Undersøg landet Etiopien, og finde følgende informationer om landet:

Du kan bl.a. brug Globalis.dk eller BBC.com til at løse opgaven:

- <https://www.globalis.dk/Lande/etiopien>
- <https://www.bbc.com/news/world-africa-13349398>

	ETIOPIEN	SVAR
1	Landets placering geografisk samt landegrænser	
2	Indbyggertal	
3	Sprog	
4	Styreform	
5	Religion	
6	Politiske leder	
7	Vigtig handelspartner	

Eleverne ser videoer og læser introtekst inden gruppearbejde med følgende arbejdsspørgsmål

- Hvilken type kilde er det? er der noget særligt ved denne type kilde?
- Hvad er Præsident Sahle-Work Zewdes definition af en feminist?
- Hvilke tiltag foreslår Præsident Sahle-Work Zewde ift ligestilling?
- Analyser dette udsnit af videoen: 2:12-3:23 - hvad er det centrale?
- Diskuter Sahle-Work Zewdes syn på ligestilling
- Diskuter hvorvidt det er vigtigt for Etiopien at deres præsident blander sig i ligestillingsdebatten - har hendes rolle i samfundet noget at sige?
- Hvad er kildens tendens?

Modul 4: Ulighed mellem kønnene i globalt perspektiv i dag?

Eleverne arbejder med FN´s verdensmål 5. Klassen introduceres til FN´s verdensmål 5 gennem video og en fælles tekst om FN´s verdensmål 5 og arbejder derefter i grupper med hver deres delmål og tilhørende indikatorer. Grupper fremlægger efterfølgende. Der vil i dette modul indgå en diskussionsøvelse hvor eleverne i grupper diskuterer ulighed mellem kønnene i globalt perspektiv i dag og verdensmål 5s indflydelse på dette.

Verdensmål 5: Ulighed mellem kønnene:

- Se videoen om Verdensmål 5: Ulighed mellem kønnene:
  - <https://www.youtube.com/watch?v=fZ0X6iy8iCs>
- Læs om Verdensmål 5 og dets delmål:
  - <https://www.verdensmaalene.dk/maal/5>
- I gruppen skal I vælge de delmål I synes er vigtigst i en dansk og i en global kontekst, derefter skal I prioritere dem i rækkefølge i nedenstående skema:

Dansk kontekst	Global kontekst
1)	1)
2)	2)
3)	3)